ह्रयमाने तथा चैव तक्षकः सपुरन्दरः । आकाशे ददृशे चैव क्षणेन व्यथितस्तदा ।
पुरन्दरस्तु तं यज्ञं दृष्ट्वारुभयमाविशत् । हित्वा तु तक्षकं त्रस्तः स्वमेव भवनं ययौ ।
इन्द्रे गते तु राजेन्द्र तक्षको भयमोहितः । मन्त्रशक्त्या पावकार्चिःसमीपमवशो गतः ।
॥ ऋत्विज ऊचुः ॥ वर्त्तते तव राजेन्द्र कर्म्मैतद्विधिवत्प्रभो । अस्मै तु विप्रमुख्याय वरं त्वं दातुमर्हसि । २१२०
॥ जनमेजयउवाच ॥ बालाभिरूपस्य तवाप्रमेय वरं प्रयच्छामि यथानुरूपं । वृणीष्व यत्तेऽभिमतं हृदिस्थितं तत्ते प्रदास्याम्यपि चेददेयं ।
॥ ऋत्विजऊचुः ॥ अयमायाति तूर्णं स तक्षकस्ते वशं नृप । श्रूयतेऽस्य महान्नादो नदतोभैरवं रवं ।
नूनं मुक्तो वज्रभृता स नागो भ्रष्टो नाकान्मन्त्रविस्रस्तकायः । घूर्णन्नाकाशे नष्टसंज्ञोऽभ्युपैति तीव्रान्निश्वासान्निश्वसन्पन्नगेन्द्रः ।
॥ सौतिरुवाच ॥ पतिष्यमाणे नागेन्द्रे तक्षके जातवेदसि । इदमन्तरमित्येवं तदास्तीकोऽभ्यचोदयत् ।
॥आस्तीकउवाच॥ वरं ददासि चेन्मह्यं वृणोमि जनमेजय । सत्यं ते विरमत्वेतन्न पतेयुरिहोरगाः । २१२५
एवमुक्तस्तदा तेन ब्रह्मन्पारीक्षितस्तु सः । नातिहृष्टमनाश्चेदमास्तीकं वाक्यमब्रवीत् ।
सुवर्णं रजतं गाश्च यच्चान्यन्मन्यसे विभो । तं ते दद्यां वरं विप्र न निवर्त्तेत्क्रतुर्म्मम ।
॥ आस्तीक उवाच ॥ सुवर्णं रजतं गाश्च न त्वां राजन्वृणोम्यहं । सत्यं ते विरमत्वेतत्त्वस्ति मातृकुलस्य नः ।
॥ सौतिरुवाच ॥ आस्तीकेनैवमुक्तस्तु राजा पारीक्षितस्तदा । पुनःपुनरुवाचेदमास्तीकं वदतांवरः ।
अन्यं वरय भद्रं ते वरं द्विजवरोत्तम । अयाचत नचाप्यन्यं वरं स भृगुनन्दन । २१४०
ततो वेदविदस्तात सदस्याः सर्व्व एव तं । राजानमूचुः सहिता लभतां ब्राह्मणो वरं ।
इत्यादिपर्व्वण्यास्तीके आस्तीकवरप्रदानं षट्पञ्चाशोऽध्यायः ॥ ५६ ॥
॥ शौनक उवाच ॥ ये सर्प्पाः सर्पसत्रेऽस्मिन्पतिता हव्यवाहने । तेषां नामानि सर्व्वेषां श्रोतुमिच्छामि सूतज ।
॥ सौतिरुवाच ॥ सहस्राणि बहून्यस्मिन्प्रयुतान्यर्बुदानि च । न शक्यं परिसंख्यातुं बहुत्वाद्द्विजसत्तम ।
यथा स्मृति तु नामानि पन्नगानां निबोध मे । उच्यमानानि मुख्यानां ऊतानां जातवेदसि ।
वासुकेः कुलजातांस्तु प्राधान्येन निबोध मे । नीलरक्तान्सितान्घोरान्महाकायान्विषोल्बणान् । २१४५
अवशान्मातृवाग्दण्डपीडितान्कृपणान् ऊतान् । कोटिशो मानसः पूर्णः शलः पालो हलीमकः ।
पिच्छलः कौणपश्चक्रः कालवेगः प्रकालनः । हिरण्यबाहुः शरणः कक्षकः कालदन्तकः ।
एते वासुकिजा नागाः प्रविष्टा हव्यवाहने । अन्ये च बहवो विप्र तथा वै कुलसम्भवाः । प्रदीप्ताग्नौ ऊताः सर्व्वे घोररूपा महाबलाः ।
तक्षकस्य कुले जाता प्रवक्ष्यामि निबोध तान् । पुष्कराण्डको मण्डलकःपिण्डसेक्ता रभेणकः ।
उच्छिखः शरभो भङ्गो विल्वतेजा विरोहणः । शिली शलकरो मूकः सुकुमारः प्रवेपनः । २१५०
मुद्गरः शिशुरेमा च सुरेमा च महाहनुः । एते तक्षकजा नागाः प्रविष्टा हव्यवाहनं ।
पारावतः पारिजातः पाण्डरो हरिणः कृशः । विहङ्गः शरभो मेदः प्रमोदः संहतापनः ।
ऐरावतकुलादेते प्रविष्टा हव्यवाहनं । कौरव्यकुलजान्नागाञ्छृणु मे त्वं द्विजोत्तम ।